

Slotsholmsgade 10-12
DK-1216 København K

T +45 7226 9000
F +45 7226 9001
M im@im.dk
W www.im.dk

Folketingets Sundhedsudvalg

Dato: 22. februar 2011
Enhed: Kommunaljura
Sagsbeh.: SUMCVA
Sags nr.: 1101561
Dok nr.: 447415

Folketingets Sundhedsudvalg har den 2. februar 2011 stillet følgende spørgsmål nr. 413 (Alm. del) til indenrigs- og sundhedsministeren, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Karina Lorentzen Dehnhardt (SF).

Spørgsmål nr. 413:

"Ministeren bedes redegøre for forskellen på lægers og psykologers tavshedspligt samt begrænsningerne i denne."

Svar:

For at kunne redegøre for forskellen på lægers og psykologers tavshedspligt er det nødvendigt at sondre mellem psykologer, der udfører opgaver efter sundhedsloven, og psykologer, som udfører opgaver på andet grundlag. Dette er nemlig afgørende for, hvorvidt den pågældende psykolog er omfattet af sundhedslovens særlige tavshedspligtsregler.

For så vidt angår psykologer, som udfører opgaver efter sundhedsloven, vil disse være at anse for omfattet af sundhedslovens § 6 og dermed sundhedspersoner i sundhedslovens forstand.

Lovens § 6 har således følgende ordlyd:

§ 6. Ved sundhedspersoner forstås personer, der er autoriserede i henhold til særlig lovgivning til at varetage sundhedsfaglige opgaver, og personer, der handler på disses ansvar.

Det bemærkes, at autorisation som psykolog meddeles af Psykolognævnet, som henhører under Socialministeriet, i medfør af psykologlovens § 2, stk. 2, jf. lbkg. nr. 132 af 27. februar 2004.

Sundhedslovens regler om tavshedspligt samt videregivelse og indhentning af helbredsoplysninger m.v. er indeholdt i lovens kapitel 9. Medmindre andet er anført, gælder bestemmelserne i dette kapitel for alle sundhedspersoner, herunder læger såvel som psykologer.

Efter § 40, stk. 1, har en patient krav på, at sundhedspersoner iagttager tavshed om, hvad de under udøvelsen af deres erhverv erfarer eller får formodning om angående helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger, jf. dog reglerne i kapitel 9.

Efter sundhedslovens § 41, stk. 2, nr. 1-5, kan en sundhedsperson dog – uden patientens samtykke – i nogle særlige situationer videregive oplysninger i forbindelse med behandling af patienter.

Sundhedslovens § 41 har i sin helhed følgende ordlyd:

§ 41. Med patientens samtykke kan sundhedspersoner videregive oplysninger til andre sundhedspersoner om patientens helbredsforhold, øvrige rent private forhold og andre fortrolige oplysninger i forbindelse med behandling af patienten eller behandling af andre patienter.

Stk. 2. Videregivelse af de i stk. 1 nævnte oplysninger kan uden patientens samtykke ske, når

- 1) det er nødvendigt af hensyn til et aktuelt behandlingsforløb for patienten, og videregivelsen sker under hensyntagen til patientens interesse og behov,
- 2) videregivelsen omfatter et udskrivningsbrev fra en læge, der er ansat i sygehusvæsenet, til patientens alment praktiserende læge eller den praktiserende speciallæge, der har henvist patienten til sygehusbehandling,
- 3) videregivelsen omfatter et udskrivningsbrev fra en læge, der er ansat på privatejet sygehus, klinik m.v., til de i nr. 2 nævnte læger, når behandlingen er ydet efter aftale med et regionsråd eller en kommunalbestyrelse i henhold til denne lov
- 4) videregivelsen er nødvendig til berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, herunder en patient, der ikke selv kan varetage sine interesser, sundhedspersonen eller andre eller
- 5) videregivelsen sker til patientens alment praktiserende læge fra en læge, der virker som stedfortræder for denne.

Stk. 3. Patienten kan frabede sig, at oplysninger efter stk. 2, nr. 1-3, videregives.

Stk. 4. Den sundhedsperson, der er i besiddelse af en fortrolig oplysning, afgør, hvorvidt videregivelse efter stk. 2 er berettiget.

Stk. 5. Såfremt der videregives oplysninger efter stk. 2, nr. 4, skal den, oplysningen angår, snarest muligt herefter orienteres om videregivelsen og formålet hermed, medmindre orientering kan udelades efter anden lovgivning eller af hensyn til offentlige eller private interesser svarende til dem, der beskyttes i denne lovgivning.

Stk. 6. Indenrigs- og sundhedsministeren fastsætter nærmere regler om videregivelse af helbredsoplysninger m.v. efter denne bestemmelse, herunder om videregivelsens omfang og om gennemførelsen heraf.

Som det fremgår af bestemmelsens stk. 3 og 4, kan patienten frabede sig videregivelse efter stk. 2, nr. 1-3, ligesom det er den sundhedsperson, som er i besiddelse af en fortrolig oplysning, som afgør, om videregivelse efter stk. 2 er berettiget.

Også til andre formål end behandling af patienter kan en sundhedsperson videregive helbredsoplysninger m.v. om en patient uden dennes samtykke, jf. sundhedslovens § 43, stk. 2, nr. 1-3, omend udgangspunktet efter bestemmelsens stk. 1 er, at også denne form for videregivelse forudsætter samtykke fra patienten.

Efter § 43, stk. 2, nr. 1, kan de nævnte oplysninger videregives uden patient-samtykke, når det følger af lov eller bestemmelser fastsat i henhold til lov, at oplysningen skal videregives, og oplysningen må antages at være af væsentlig betydning for den modtagende myndigheds sagsbehandling. Til eksempel kan nævnes retssikkerhedslovens § 11 a, stk. 1, hvorved det dog forudsættes, at den myndighed, som ønsker oplysningerne videregivet, har indhentet samtykke fra borgeren.

Det følger af § 43, stk. 2, nr. 2, at helbredsoplysninger m.v. kan videregives uden samtykke, når det er nødvendigt til berettiget varetagelse af en åbenbar almen interesse eller af væsentlige hensyn til patienten, sundhedspersonen eller andre. Dette er en såkaldt værdispringsregel. Eksempelvis kan det efter

omstændighederne være berettiget for sundhedspersonen at videregive oplysninger til de pårørende om patientens helbredstilstand eller oplysninger om alvorlig kriminalitet til politi- og anklagemyndighed.

Endelig følger det af § 43, stk. 2, nr. 3, at videregivelse kan finde sted, når det er nødvendigt for, at en myndighed kan gennemføre tilsyns- eller kontrolopgaver.

Som ved videregivelse i forbindelse med behandling af patienter er det den sundhedsperson, som er i besiddelse af en fortrolig oplysning, der afgør, om videregivelse efter § 43, stk. 2, nr. 1-3, er berettiget, jf. lovens § 43, stk. 3.

For så vidt angår psykologer, som udfører opgaver på andet grundlag end efter sundhedsloven, har jeg indhentet følgende bidrag fra Socialministeriet, hvortil jeg kan henholde mig:

”Efter psykologloven er det kun personer med kandidateksamen i psykologi eller dermed ligestillet eksamen, som kan anvende stillingsbetegnelsen psykolog.

Om en psykolog har en lovbestemt tavshedspligt og i givet fald efter hvilke bestemmelser afhænger af, om den pågældende psykolog er autoriseret eller virker i eller uden for offentlig tjeneste.

Psykologer med autorisation er omfattet af straffelovens § 152b, stk. 1, om tavshedspligt for personer, som udøver eller har udøvet virksomhed eller et erhverv i medfør af offentlig beskikkelse eller anerkendelse. Dette indebærer bl.a., at autoriserede psykologer har tavshedspligt med hensyn til oplysninger, som er fortrolige af hensyn til private interesser, og som de har fået kendskab til gennem deres arbejde.

Psykologer, der virker eller har virket i offentlig tjeneste er derudover omfattet af straffelovens § 152 og forvaltningslovens kapitel 8 om tavshedspligt m.v., og har som følge heraf tavshedspligt med hensyn til fortrolige oplysninger, som de har fået kendskab til gennem deres arbejde.”

Med venlig hilsen

Bertel Haarder / Carlo V. Andersen